

**KONGO DEMOKRATİK
CUMHURİYETİ
PAZAR BİLGİLERİ**

**T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü**

İçindekiler

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	3
2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ	10
3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER.....	11
4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER	20
5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER	22

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

İthalat Rejimi

Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde 2.500 dolar veya daha yüksek olan ithalat sevkiyat öncesi denetime tabidir. İhracatçılar, sevk öncesi denetim için yetkilendirilen BIVAC'a, sevk edilecek malların ayrıntılı bir açıklamasını ve teftiőı kabul eden bir beyan içeren bir fatura sağlamalıdır. Sevkiyat öncesi denetim süreci őu şekilde işlemektedir:

- İthalatçı ihracatçıdan proforma fatura alır,
- İthalatçı faturayı ithalat lisansı almak üzere yetkili bir ticari bankaya sunar,
- İthalat lisansının onaylanmasından sonra, ithalatçı BIVAC'a sunar,
- BIVAC ithalat lisansına bir kod numarası atar,
- Kod numarası ihracatçı ölkede bir BIVAC ofisine aktarılır,
- OCC (Office Congolais de Contrôle) adına, BIVAC malların sevkiyat öncesi denetimini yapar,
- BIVAC, proforma faturada beyan edilen kalite, miktar ve değerin aynı olduğunu ve uluslararası standartlara uygun olduğunu doğrular,
- Doğrulamanın ardından, ihracatçı ölkede bir BIVAC ofisi bir onay belgesi verir ve KDC'deki BIVAC aracılığıyla ithalatçıya sunar.

Doğrulama sertifikası, tedarikçinin fatura numarasını, konşimento numarasını, ithalat lisans numarasını ve ürün miktarının onayını içermelidir. Doğrulama sertifikası CIF'i belirler. Sertifika doğrulandıktan sonra CIF miktarı DGDA tarafından değıştirilemez. OCC, ithal edilen malların (FOB) değerinin %2'sini almaktadır. Hizmetleri karşılığında, BIVAC ithal edilen malların FOB değerinin %0,75'ini OCC'den almaktadır. Hem OCC hem de DGDA, tüm belgelerin Fransızca olmasını zorunlu kılmaktadır. Buna ek olarak, ticari bir fatura, paket listeleri, konşimento, ithalat lisansı, proforma fatura, ABD nakliyecisinin ihracat beyanı, sigorta sertifikası ve genellikle menşee belgesi de gereklidir.

Aşağıdaki ürünler sevkiyat öncesi denetimlerden muaftır:

- FOB değeri 2.500 doların altında olan ithalat,
- Canlı hayvanlar,
- Taze yumurta,
- Meyve,
- Sebze,
- Balık ve et,
- Taze veya soğutulmuş gıdalar,
- Gazeteler ve süreli yayınlar,
- Ticari değeri olmayan parseller,
- Ticari örnekler,
- Kişisel hediyeler,
- Yabancı hükümetler, uluslararası kuruluşlar veya özel kişiler tarafından afet yardımı için sağlanan yardımlar, bağışlar,

- Diplomatik kuruluşlar, Birleşmiş Milletler veya gümrük vergisi muafiyeti olan diğer STK'lar tarafından kendi kullanımları için ithal edilen mal ve hediyeler.

Gümrük Tarifeleri

KDC, 1998 yılında harmonize tarife sınıflandırma sistemini benimsemiştir. KDC'nin tüm tarifeleri ad valorem olup bir Maliyet, Sigorta ve Navlun (CIF) esasına göre belirlenmektedir.

Kongo gümrükleri, mali misyonunu yerine getirmek amacıyla, malların tanımı ve kodlanması için kısaca SH olarak adlandırılan Uyumlu Sistem Nomenklatürüne dayalı bir Tarife kullanmaktadır.

KDC'nin gümrük tarife yapısı (ithalat vergileri) şu üç oranı içerir:

- Ekipman ürünleri, hammaddeler, tarım ve veterinerlik malzemeleri ve monte edilmemiş ekipman için %5,
- Fazlaca tüketilen gıda maddeleri, endüstriyel girdiler, yedek parçalar, hastane ve engelliler gibi sosyal hizmetler için gerekli ürünler %10,
- Giyim, mobilya, sigara ve diğer mamul ürünler için %20.

Ancak, posta pulları, mali pullar, damga değeri olan kağıtlar (nominal değeri olan), merkez banknotları ve unvanları KDC'deki ithalat vergilerinden muaftır.

Aşağıdaki kategorilere muafiyetler verilmiştir:

- Büyükelçiliklerin, konsoloslukların ve uluslararası kuruluşların resmi kullanımı için ithal mallar,
- Diplomatik temsilcilerin, konsoloslukların ve uluslararası devlet memurlarının kişisel kullanımı için ithal edilen mallar,
- İkili ve çok taraflı işbirliği projeleri çerçevesinde bağış veya geri ödenebilir nitelikte olmayan ithal mallar,
- Çimento ithalatının yanı sıra tarım sektörü ekipmanı (geçici olarak zaman zaman çimento ithalatına geçici kısıtlamalar uygulanmasına rağmen) ithalat vergilerinden muaftır,
- Farmasötik ekipman ve girdilerin ve tıbbi malzemelerin ithalatında bu ürünlerin CIF değeri için %2'lik bir tercihli oran uygulanır.

Tarifelere ek olarak, çoğu devlet kurumu tarafından ithal edilen mallar üzerinde genellikle sınırlı veya koordinasyonu olmayan çok sayıda vergi toplanmaktadır.

İthal mallar için resmi tarifelere ek olarak, ithalatçıların mal ve hizmetler için ödediği ek vergi %0,59 ile 40 arasında değişmektedir.

Hükümet 1 Ocak 2012 tarihinde katma değer vergisi (KDV) getirmiştir. KDV %16 olarak sabitlenmiştir.

Aşağıdaki mallar KDV'den muaftır:

- Kar amacı gütmeyen kuruluşlar tarafından sosyal, spor, kültürel, dini, eğitimsel ve hayır amaçlı olarak ithal edilen mallar,

- Resmi mühürlü kağıtlar,
- Tıbbi tesisler veya akredite kuruluşlar tarafından ithal edilen organlar, protez cihazlar ve insan kanı,
- Bakanlık kararnamesi kapsamındaki farmasötik ürünler ve girdiler ve tıbbi malzeme,
- Balıkçılık ekipmanı,
- Madencilik ve petrol şirketleri tarafından maden arama, arama ve araştırma için ithal edilen ekipman, malzeme ve kimyasallar,
- Maliye ve Dışişleri Bakanlıkları tarafından belirlenen kotaya göre, diplomatik misyonların, konsoloslukların ve uluslararası kuruluşların resmi kullanımı için ithal edilen mallar,
- Endüstriyel veya ticari amaçlarla değil, göç eden veya KDC'ye yerleşmek üzere geri dönen kişilerin kişisel kullanımı için ithal edilen mobilyalar,
- Ölen bir kişinin KDC'de yaşayan bir kişiye verdiği mirastan mallar,
- Cenaze ekipmanı,
- Deneysel olarak kullanılan ürünler,
- Devlete, illere, merkezi olmayan bölgesel kuruluşlara ve kamu kuruluşlarına sunulan bağışlar, vasiyetler veya bahşişler,
- Gümrük kodu uyarınca vergilerden muaf olan yolcu bagajları.

Ana vergi tahsilat kurumları şunlardır:

- Direction Générale des Douanes et Accises (DGDA),
- KDC Gümrük İdaresi, Endüstriyel Teşvik Fonu (FPI),
- Deniz Taşımacılığı Yönetimi Ofisi (OGEFREM),
- Ulusal Ulaştırma Ofisi (ONATRA),
- Vergi Otoritesi (DGI),
- İdari Gelirler Genel Müdürlüğü (DGRAD),
- Kongo Standartlar Ofisi,
- İthalat-ihracat kontrol ajansı L'Office Congolais du Contrôle (OCC).

DGDA, tarifeleri ve görevleri KDC'nin tarife programı kapsamında belirlenen oranlara göre değerlendirir ve toplar. OCC, 2.500 doları aşan tüm ithalatın CIF değeri için %2 vergi (ad valorem) artı bir ton mal başına 5 dolar ek ücret talep eder ve 2.500 dolardan az olan ithalatlar için kayar ölçek kullanır. Gümrüksüz mal ithalatçıları, şirketin kendi kullanımı ve tüketimi için nominal bir miktar ödemek zorundadır. Gümrüksüz mal ithalatçıları 5 dolarlık bir ad valorem idari ücret ödemek zorundadır.

KDC - Yasaklanmış ve Sınırlandırılmış İthalat

Ateşli silahlar, mühimmat, su sümbülleri ve pornografik malzemelerin ticari ithalatı yasaktır. Madeni paralar, hatıra paraları, banknotlar ve yatırım amaçlı ikinci el malzemelerin ticari ithalatı kısıtlıdır ve ithalattan önce GDRC yetkilendirmesi gerektirir.

İç Vergiler

Tarifelere ek olarak, ithal mallar üzerinde, genellikle sınırlı veya hiç koordinasyon olmadan çeşitli devlet kurumları tarafından toplanan çok sayıda vergi vardır. İthal mallar üzerindeki resmi tarifelere ek olarak, ithalatçıların mal ve hizmetlere ödediği ek vergiler %0,59 ile %40 arasında değişmektedir. KDV %16 olarak sabitlenmiştir.

Aşağıdaki mallar KDV'den muaftır:

- Kar amacı gütmeyen kuruluşlar tarafından sosyal, spor, kültürel, dini, eğitimsel ve yardımsever amaçlarla ithal edilen mallar;
- Resmi damgalı kağıtlar;
- Tıbbi tesisler veya akredite kuruluşlar tarafından ithal edilen organlar, protez cihazlar ve insan kanı;
- Bakanlık kararı ile kapsanan eczacılık ürünleri ve girdileri ile tıbbi malzeme;
- Balıkçılık ekipmanı;
- Madencilik ve petrol şirketleri tarafından arama, keşif ve araştırma amacıyla ithal edilen ekipman, malzeme ve kimyasallar;
- Maliye ve Dışişleri Bakanlıkları tarafından belirlenen kotaya göre diplomatik misyonların, konsoloslukların ve uluslararası kuruluşların resmi kullanımı için ithal edilen mallar;
- Endüstriyel veya ticari amaçlarla değil, DRC'ye göç eden veya yerleşmek için geri dönen kişiler tarafından kişisel kullanım için ithal edilen mobilyalar;
- Ölen bir kişinin DRC'de yaşayan bir kişiye miras yoluyla bıraktığı mallar;
- Cenaze malzemeleri;
- Deneysel olarak kullanılan ürünler;
- Devlete, illere, merkezi olmayan bölgesel birimlere ve kamu kuruluşlarına yapılan bağışlar, vasiyetler veya bahşişler; ve
- Gümrük mevzuatıyla ilgili vergi ve harçlardan muaf tutulan yolcu bagajları. Bakanlık kararıyla 20 yaşından büyük olmayan araçların ithalatına izin verilmektedir.

Başlıca vergi tahsilat kurumları şunlardır: Direction Générale des Douanes et Accises (DGDA), DRC Gümrük Otoritesi; Endüstriyel Teşvik Fonu (FPI); Deniz Taşımacılığı Yönetim Ofisi (OGEFREM); Ulusal Ulaştırma Ofisi (ONATRA); Vergi Otoritesi (DGI); Gelir İdaresi Genel Müdürlüğü (DGRAD); ve ithalat-ihracat kontrol kurumu olan Kongo Standartları Ofisi (l'Office Congolais du Contrôle - OCC).

DGDA, DRC'nin tarife çizelgesi uyarınca belirlenen oranlara göre tarifeleri ve vergileri değerlendirir ve toplar. OCC, 2.500 doları aşan tüm ithalatların CIF değerine %2 vergi (ad valorem) ve malın tonu başına 5 dolar ek ücret uygular ve 2.500 dolardan az değerdeki ithalatlar için kayan bir ölçek kullanır. Gümrüksüz mal ithalatçıları, şirketin kendi kullanımı ve tüketimi için nominal bir tutar ödemelidir. Gümrüksüz mal ithalatçıları, yalnızca ithalatçı kısmen muaf olduğunda uygulanan 5 dolarlık bir ad valorem idari ücreti ödemelidir.

Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar

KDC, standartların uygulanmasında diğer ülkelerin gerisinde kalmıştır. KDC'nin standartları ve uygunluk değerlendirme rejimi, güncellenmiş standartlar kanununun olmaması, standartları uygulayacak kaynaklar ve eğitimli personel tarafından zayıflatılmıştır.

Dış Ticaret Bakanlığı standartlar ve uygunluk değerlendirmelerinden sorumludur. Bir ISO üyesi ajans olan OCC, Dış Ticaret Bakanlığı'nın gözetimi altında faaliyet gösterir ve standartlar geliştirmek ve ihracat ve ithalat konusunda uygunluk değerlendirmeleri yapmaktan sorumludur.

Maden Bakanlığı, kendi standartlarını belirleme konusunda yetkilidir. Altın ve elmas sertifikasyonu ile görevlendirilen Centre d'Expertise, d'Evaluation et de Certification (CEECE) adlı sertifikasyon kuruluşuna sahiptir.

Tarım Bakanlığı Hayvan ve Sebze Karantina Servisi (SQAV), KDC'deki hayvansal ve bitkisel ürünler üzerinde sıhhi ve bitki sağlığı (SPS) önlemlerinin uygulanmasından sorumludur. SQAV, veteriner hekimler, ziraat mühendisleri, teknik mühendisler ve diğer uzmanlardan oluşan bir personele sahiptir. SQAV, OCC, DGDA ve Göç Genel Müdürlüğü (DGM) dâhil olmak üzere ulusal sınırlarda teftiş yürüten birkaç kamu kuruluşundan biridir.

KDC öncelikle gıda maddeleri için "Codex alimentarius"a güvenmektedir. Kodeks ithalata uygulanır, ancak OCC laboratuvarında yeterli ekipman bulunmaması nedeniyle ihracata uygulanmaz. Ancak uygulamada, çoğu ithalat belirli standartları karşılamaya gerek kalmadan ülkeye kabul edilmektedir. Sık sık politik müdahalenin bir sonucu olarak, OCC çoğu zaman tarımsal gözlemci olarak görevini yerine getiremez.

OCC, KDC'de standartları aktif olarak geliştiren ve uygulayan ve Ticaret Bakanlığı altında faaliyet gösteren ithalat ve ihracat konusunda uygunluk değerlendirmeleri yapan tek hükümet organıdır. Yerel araştırma kurumlarına ve üreticilerine, ticaret odalarına ve tüketici sendikalarına danışır, ancak yıllık standart planı yoktur.

OCC teknik işlevlerini iki şube aracılığıyla yerine getirir. Metroloji Laboratuvarı standartların geliştirilmesi, derlenmesi ve yayınlanmasından ve bölgesel ve uluslararası ölçüm ve standart organizasyonlarıyla irtibat kurmaktan sorumludur. CEDIN bir uygunluk sertifikası vermeden önce gerekli testleri, kalibrasyonları ve uygunluk değerlendirmelerini yapar, testlerinin sonuçlarını ve kontrol analizlerini belgeler ve uluslararası ve ulusal onaylı standartları derler.

Veri tabanında ISO'dan 5.000, İngiliz Standartlar Enstitüsü (BSI)'den 500, COMESA'dan 100, SADC'den 60 olmak üzere 10.000 standart bulunmaktadır. 2010 itibarıyla KDC, buğday unu, çimento, odun, çelik, ebat / birim ve uygunluk değerlendirmeleri gibi maddeleri kapsayan 217 ulusal standarda sahiptir. KDC kısa süre önce, COMESA serbest ticaret bölgesi tarafından balıkçılık, sanayi, hayvancılık ve tarım ve diğer sektörleri kapsayan 450 ek norm kabul etmiştir. Ancak, normları uygulamak için hâlâ bir bakanlık kararı ve parlamento yetkisi gerekmektedir.

Office Congolais de Controle (OCC), tüm malların kalite, miktar ve uygunluk kontrollerini, tüm numunelerin ve ürünlerin analizlerini ve tüm ekipman ve işlerin teknik denetimlerini gerçekleştirir. Yeniden satış için satın alma haricinde, yasal faaliyetiyle doğrudan veya dolaylı olarak ilgili herhangi bir işlemi gerçekleştirebilir. OCC, SADC bölgesel Akreditasyon Derneği'nin (SADCAS) bir üyesidir ve bu dernek de Uluslararası Laboratuvarlar Akreditasyon İşbirliği (ILAC) tarafından akredite edilmiştir. OCC ayrıca, Kongo mevzuatına uygun olarak tüketiciler ve üreticiler arasındaki etkileşimi teşvik ederek tüketicileri korumaktan sorumlu ulusal metroloji, standardizasyon ve sertifikasyon kuruluşudur.

Teknik Engeller

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ülkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirmesi işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır.

Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarete teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarete teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir.

Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur (<https://teknikenkel.ticaret.gov.tr/>). Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarete teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede; ihracata konu ülkenin ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ülke mevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarete teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik ücretsizdir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik ücretsizdir.

Kongo ekonomisinin büyük bölümünde olduğu gibi, ülkedeki ticaret engellerinin çoğu karmaşık düzenlemelerden, birbiriyle örtüşen çok sayıda idari kurumdan ve düzenlemelerin

uygulanmasından sorumlu yetkililerin sıklıkla kapasite ve kontrol eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin ticari konularda yasal yetkiye sahip birden fazla kurumu vardır. Şirketler gerekli imzaları almakta zorluklarla karşılaşmaktadır ve düzenlemeler karmaşık ve yetersiz bir şekilde kodlanmış durumdadır. Düzenlemelerin uygulanması ülke genelinde büyük farklılıklar göstermektedir. Yolsuzluk yaygın bir durumdur ve ticari konuların çok sayıda yetkiliyle uzun süreli müzakereler gerektirmesi yaygındır. Pek çok yasa, özellikle il düzeyinde tam olarak veya tutarlı bir şekilde uygulanmamaktadır. Bazıları çelişkilidir. Sonuç olarak, birçok yerel tüccar, malların hareketini hızlandırmak için kendi özel ağlarına sahiptir.

Önemli bir ticari engel, yavaş ve kafa karıştırıcı gümrükleme sürecidir. GDPR, uluslararası yardımla, malların yasama hareketini kolaylaştırmak için çeşitli teknik ve reformları uygulamak üzere çalışmaya devam ediyor. Hükümet, ithalat, ihracat, transit ve aktarma operasyonları ve süreç verileri için idari prosedürleri kolaylaştırmak amacıyla Dış Ticaret için İntegral Tek Pencere'yi kurdu: "Guichet Unique Intégral pour le Commerce Extérieur (GUICE veya 'Guichet Unique' olarak anılır)". GUICE, malların ithalatı, ihracatı, transiti ve aktarılmasıyla ilgili tüm formaliteleri yerine getirmek için bilgileri standartlaştırıp belgeleri tek bir giriş noktasında birleştirerek dış ticaret ve malların taşınmasıyla ilgili taraflar arasındaki işlemleri kolaylaştırmayı amaçlamaktadır. GUICE'nin amacı dolandırıcılığı azaltmak, vergi tabanını artırmak, gümrük masraflarını birleştirmek ve Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin iş ortamını iyileştirmektir.

GUICE, malların ithalatı, ihracatı ve transitiyle ilgili olarak kullanıcılar tarafından sağlanan bilgileri seçmek, sıralamak ve filtrelemek için kullanılır. Bilgiler toplanıp derlendikten sonra sistem, bunu hedeflenen alıcılara (kamu ve özel operatörler) kesin bir sırayla gönderir ve kullanıcıya borçlu olunan vergilerin ayrıntılarını içeren tek bir fatura gönderilir. Guichet Unique Integral'in Kisangani, Kinşasa, Lubumbashi, Boma, Goma ve Matadi'de ofisleri bulunmaktadır.

Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin Gümrük ve Tüketim Genel Müdürlüğü - "Direction Générale des Douanes et Excises" (DGDA), işlem hacminin yüzde 95'inden fazlasını temsil eden 27 gümrük ofisine sahiptir. SydoniaWorld yazılımının kullanılması, gümrük gelirlerinin doğrudan tahsil edilmesine olanak tanır, böylece dolandırıcılık azalması ve devlet gelirlerinin artması umulmaktadır.

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Dağıtım Kanalları

Gümrük işlemlerinden sonra ithalatçılar, Matadi ve Katanga eyaletinde sınırlı sayıda demiryolu hizmeti bulunmasına rağmen, ürünleri kamyonlarıyla depolarına taşır. İthalatçılar ürünlerini doğrudan depodan satar ya da toptan satış mağazalarına taşırlar. Toptancılar, ürünleri Batı tarzı binalardan açık hava pazarlarına kadar değişebilen perakendecilere satmaktadır. Başlıca dağıtım merkezleri arasında Kinşasa, Lubumbashi, Matadi, Mbuji-Mayi, Mbandaka, Kananga, Kisangani, Kikwit, Butembo, Goma ve Bukavu bulunmaktadır.

KDC'nin dağıtım sistemi hem modern hem de geleneksel düzeyde işlemektedir, ancak 2008-2009 ekonomik krizi ve ekonomik faaliyetin kayıt dışı sektöre kayması bu ayrımları bulanıklaştırmıştır. Birçok firma, işlerinin en azından bir kısmını gayri resmi kanallar aracılığıyla yürütmektedir. Kaçakçılık, faturalandırma ve vergi kaçaklığı yaygındır.

Büyük ticaret firmaları çoğu sektörde hakim durumdadır. Geleneksel tüccarlarla çalışan veya KDC'nin orta ve alt sınıflarına hizmet veren artan sayıda küçük ve orta ölçekli işletme vardır. Genellikle dinamik ancak küçük ve sıklıkla deneyimsiz olan bu firmalar genellikle kredi alamazlar, ticaret odaları tarafından genellikle göz ardı edilirler ve daha fazla yardım için kooperatif kredi birliklerine başvururlar.

Ekonomik faaliyetlerin çoğu KDC'nin büyük şehirlerinde merkezlenmektedir. Ülkenin iç kısmında, yağışlı sezonda ulaşım zor, pahalı ve neredeyse imkânsız olabilir. Ülkedeki uygun yol ve altyapı eksikliğiyle birlikte yakıt fiyatındaki artış, ürünlerin büyük şehirlerin ve limanların ötesine dağıtımını giderek zorlaştırmaktadır.

Kamu İhaleleri

Autorité de Régulation des Marchés Publics (ARMP), kamu alımları için düzenleyici otoritedir. ARMP, Başbakanlık makamının yetkisi altına alınmıştır. Temel amacı, Kongo Demokratik Cumhuriyeti genelinde kamu alımlarını düzenlemek ve kontrol etmektir. Bütçe Bakanlığı bünyesindeki Direction Générale des Marchés Publics (DGCMP), tüm kamu alım programlarına ilişkin tekliflerin incelenmesinden ve onaylanmasından sorumludur. Dünya Bankası, projelerini Merkezi Koordinasyon Ofisi (BECECO), Proje Koordinasyon Birimi (UCOP) ve Merkezi Altyapı Sözleşme Ofisi (BCMI) dâhil olmak üzere çeşitli Kongolu kuruluşlar aracılığıyla finanse etmektedir. KDC, DTÖ Devlet Alımları Anlaşmasına taraftır.

ARMP'nin hedefi, vergi mükellefinin, yani finansman kaynaklarının ana üreticisinin yararına sağlıklı ve verimli bir kamu alımları sistemi sunmaktır. Kamu alımları sisteminin iyileştirilmesinin, iyi yönetişimin temellerinden biri ve katalizörü, sosyal adalet ve dolayısıyla sürdürülebilir ekonomik kalkınma için olmazsa olmaz bir unsur olduğu yadsınamaz.

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Kongo Demokratik Cumhuriyeti Afrika'nın en büyük Frankofon ülkesidir. Geniş doğal kaynaklara sahip Kongo Demokratik Cumhuriyeti %40'ından daha azı kentsel alanlarda yaşayan yaklaşık 105 milyon nüfusa sahiptir. 80 milyon hektar ekilebilir arazi ve 1.100'den fazla listelenmiş mineral ve değerli metal ile KDC, kıtadaki en zengin ekonomilerden biri olma potansiyeline sahiptir ve eğer siyasi istikrarsızlığının üstesinden gelebilir ve yönetişimi geliştirebilirse Afrika'nın büyümesinin itici gücü olabilecektir.

Uzun bir çatışma, siyasi çalkantı ve istikrarsızlık geçmişi ile otoriter yönetim, Kasım 2021'den bu yana Doğu Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde M23 aktivizminin yeniden canlanmasıyla daha da kötüleşen ciddi ve devam eden bir insani krize yol açmıştır. Bu durum, milyonlarca insanın yerinden edilmesine ve yüzlerce cinsel ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet vakasının yaşanmasına neden olarak zaten kötü olan insani krizi daha da kötüleştirmiştir. Ayrıca, nüfusun zorla yerinden edilmesi söz konusudur. Ülke, 2003 yılında Kongo savaşlarının sona ermesinden bu yana şiddet ve istikrarsızlık döngüsünün içinde bulunmaktadır. Kongo Demokratik Cumhuriyeti dünyanın en fakir beş ülkesinden biridir. Kongoluların yaklaşık %73,5'i 2024 yılında günde 2,15 dolardan az bir gelirle geçinmiştir. Sahra Altı Afrika'da aşırı yoksulluk içinde yaşayan her altı kişiden yaklaşık biri Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde yaşamaktadır.

Ekonomi, 2023'teki %8,6'ya kıyasla 2024'te %6,5 büyümeyle dayanıklılık göstermeye devam etmiştir. Bu büyümenin başlıca nedeni, %12,8 büyüyen madencilik sektörüdür. Madencilik dışı sektörler, inşaat ve hizmetler sektörlerinin desteğiyle 2024 yılında %3,2 büyümüştür. Cari açık madencilik ihracatındaki artışın da etkisiyle 2024 yılında GSYH'nin %3,4'üne gerilemiştir. Yabancı doğrudan yatırımlar ve dış finansman, döviz rezervlerini 2024 yılı sonunda ithalatı karşılayacak 2,5 aya (2023'te 2 ay) çıkarmış, böylece döviz kuru dalgalanmalarını sınırlamıştır. FC, 2024 yılı sonunda %8,7 değer kaybetmiş (2023'te %17,9 idi), bu da enflasyonun yılsonunda %11,3'e düşmesine neden olmuştur.

Madencilik üretimindeki genişlemenin yavaşlaması nedeniyle GSYH büyümesinin 2025 yılında %5,1'e yavaşlaması ve 2027 yılında %5,5'e düşmesi beklenmektedir. Madencilik dışı sektörler, inşaat ve altyapının desteğiyle 2025'te yüzde 3,8'e kıyasla 2027'de büyümeyi kademeli olarak destekleyerek yüzde 5,9'a ulaşabilir. Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin kobalt ihracatına getirdiği geçici yasak nedeniyle cari açığın 2025 yılında GSYİH'nin %3,7'sine çıkması, ancak bakır ihracat gelirlerindeki artış nedeniyle 2027 yılına kadar GSYİH'nin %2,7'sine gerilemesi beklenmektedir.

Ülkede birincil sektör esas olarak geçimlik tarımdan oluşmaktadır. Manyok, tütün, kahve, şeker kamışı, kakao, kauçuk ve palmye en çok yetiştirilen ürünlerdir. KDC'nin tahmini 80 milyon hektar ekilebilir alanı var olmakla birlikte şu an itibarıyla mevcut ekilebilir arazinin sadece %10'u ekilidir. Ülke ekonomisi temel olarak GSMH'nin yarısını karşılayan ve nüfusun büyük bölümünü istihdam eden tarımsal sektöre dayanmaktadır. Sömürge döneminde ülke önemli bir tarım ihracatçısı iken, günümüzde ticari tarımcılık neredeyse sona ermiştir. Yalnızca Kivu Vilayetindeki ticari amaçlı kinin ve kahve üretimi sürmektedir. Bu üretim de 2025 yılı Ocak ayında M23 isyancılarının Kivu Vilayetini işgalinden sonra durma noktasına gelmiştir. Kuzey

Kivu eyaletinin altı bölgesinden dördünü birkaç yıldır etkileyen savaş, çiftçilerin yüzde 70'inden fazlasını zarara uğratmaktadır.

Ekonominin ikincil önemli sektörü olarak maden ve petrol yer almaktadır. Madencilik sektöründe bakır, kobalt ve mineral cevherleri ön sıralarda yer almakta olup ülkenin ihracat gelirlerinin yaklaşık %80'ine tekabül etmektedir. Ülkenin ham petrol üretiminin tamamı ülke dışında yer alan rafinerilerde üretilmektedir. Fraser Enstitüsü Madencilik Şirketleri Anketi'nin son raporuna göre, KDC'nin puanı 2023'te 48,52'den 2025'te 42,97'ye düşmüştür. Kongo'da madencilikten elde edilen GSYİH, 2011'den 2023'e kadar ortalama 3362,62 Milyon FC olmuş ve 2023'te 6125,00 Milyon FC ile tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Madencilik sektöründen elde edilen gelirler, hükümetin iç gelirlerinin yaklaşık üçte birini oluşturmaktadır. Bunlar esas olarak kurumlar vergisi, telif hakları ve imza bonusu kurulumları ile ithalat vergilerinden elde edilmektedir.

Bu üç gelir, son beş yılda toplam gelirlerin ortalama %67'sini oluşturmaktadır. Madencilik sektöründen elde edilen gelirler, 2018'deki yeni Madencilik Kanunu'ndan bu yana önemli ölçüde artmıştır. Bu, KDC'nin ana ihracat madencilik ürünlerinin (bakır ve kobalt) artan üretimi ve hükümetin madencilik şirketlerinin kârlarından daha büyük pay almasıyla açıklanabilir. Madencilik sektöründen elde edilen ortalama gelirler, 2013-2017 ve 2018-2022 dönemlerinde sırasıyla 4.002 milyon ABD dolarından 5.541 milyon ABD dolarına yükselmiştir. İç gelirler ile bakır fiyatları arasında güçlü bir korelasyon vardır.

İnşaat ve altyapı tarafından desteklenen madencilik dışı sektörlerin, 2027'ye kadar %5,9'a (2025'teki 3,8'den) çıkarak büyümeyi kademeli olarak desteklemesi beklenmektedir. Kamo-a-Kakula bakır madeninin üretimini 600.000 ton konsantreye çıkarması için yoğun çalışmalar devam etmektedir. Kongo Demokratik Cumhuriyeti'ndeki bakır maden üretimi 2024'te yaklaşık 3,3 milyon metrik tonla yeni bir rekor seviyeye ulaşmıştır. Bu, 2010'da bildirilen bakır üretiminin yaklaşık dokuz katıdır. Çinko üretimi de Kipushi madeninin tam olarak faaliyete geçmesinden sonra artacaktır. Kibali altın madeninin de 2025'te ekonomiye önemli ölçüde katkıda bulunması ve kobalt üretiminin madencilik sektörünün büyümesini desteklemesi beklenmektedir. 2025 birinci çeyrek raporuna göre, Kongo Demokratik Cumhuriyeti'ndeki Kipushi çinko madeni 42.736 ton çinko konsantresi üretmiştir. Bu performans, sırasıyla 2024'ün üçüncü ve dördüncü çeyreklerinde 18.946 ve 32.490 ton üreten tesisin kademeli artışını yansıtmaktadır. Ek olarak, hükümetin Manono lityum yatağı için madencilik izni vermesi yeni yatırımları çekecektir. 2025 Maliye Tasarısı, madencilik gelirlerinin 14,82 trilyon FC (5 milyar \$) olacağını öngörmektedir. Bu da artan gümrük ve tüketim vergisi nedeniyle %41'lik bir gelir artışı anlamına gelmektedir. Madencilik sektörünün 2025 yılında 49,8 trilyon FC'ye (16,9 milyar \$) ulaşarak kamu gelirlerinin yaklaşık %30'unu oluşturması bekleniyor.

Üçüncül sektör büyük perakende satışları, ulaşım ve iletişim bileşenlerinden oluşmaktadır. Konteyner mağazalar ve kiosklar perakende ortamını domine etmektedir. Arazi ve iklimin yarattığı ulaşım zorlukları nedeniyle ülkede kara taşımacılığı çok zor gerçekleştirilmektedir.

Ekonominin parasal sektörü, kereste ve madenler başta olmak üzere doğal kaynakların işletilmesinden oluşmaktadır. Kongo Nehri'nin büyük hidroelektrik potansiyeli bulunmakta olup, Inga Barajının geliştirilmesiyle tüm Güney Afrika'ya yetecek enerji üretimi gerçekleştirilmesi mümkün olabilecektir. Ekvator'un iki yakasında yer alan havzasıyla dünyanın

ikinci büyük nehri olan Kongo Nehri, 145 bölgede 780 sahada ve 76.000 köyde 100.000 MW olarak tahmin edilen bir enerji potansiyeli barındırmaktadır. Bu potansiyel, Afrika'nın genel potansiyelinin yaklaşık %37'sini ve küresel potansiyelin yaklaşık %6'sını temsil etmektedir.

Ekonominin tüm sektörlerinde, 1965-1997 yılları arasında Mobutu dönemindeki kötü yönetim ve sistematik yolsuzlukların etkisi görülmektedir. 1990'lı yılların sonunda yaşanan iç savaş ve bunu izleyen geçiş döneminde söz konusu uygulamalar büyük ölçüde sürmüştür. Ülkenin altyapısı tahrip olmuş olup, büyük çaplı yeni yatırımlar yapılmasına gerek duyulmaktadır. Altyapı, Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti'nin öncelikleri arasında yer almaktadır. Ülkenin ekonomik bütünleşmesini sağlamlaştırmak amacıyla temel altyapının iyileştirilmesi ve modernizasyonu için önemli çabalar sarf edilmektedir. İnşaat sektörü, daha spesifik olarak binalar ve kamu hizmetleri, Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde yılda en az 500.000 kişilik istihdam yaratmaktadır. Büyük kentlere göç eden milyonlarca Kongolu, kayıt dışı sektörde küçük çaplı faaliyetlerle yaşamlarını sürdürmeye çalışmaktadır. Uluslararası mali kuruluşların hükümet üzerindeki denetimleri ve donör ülkelerin katkılarıyla gerçekleştirilen altyapı yatırımları ile başta iletişim olmak üzere bazı sektörler kısmi olarak kayıt altına alınmış olmakla birlikte, ekonomi büyük ölçüde kayıt dışı olmayı sürdürmektedir. Aktif çalışanların %88,6'sı gayri resmi sektörde istihdam edilmektedir.

İletişim başta olmak üzere bazı sektörler, milyonlarca Kongoluya telekomünikasyon hizmeti sağlayan Fransız Orange, Airtel, Vodacom ve Africell gibi Telekom şirketlerinin yatırımları sayesinde daha iyi bir duruma gelmektedir.

Enflasyon önemli ölçüde yavaşlamış ve 2023'te %23,75 olarak gerçekleştikten sonra 2024 sonunda %11,69'a düşmüştür. Bu iyileşme, Merkez Bankası ve hükümet tarafından benimsenen sıkı para politikası ve mali daralma gibi istikrar önlemlerinin bir sonucudur. Bu performanslara rağmen Kongo Demokratik Cumhuriyeti, silahlı çatışmaların yeniden canlanması ve Mpox salgınıyla bağlantılı sağlık krizi de dâhil olmak üzere önemli zorluklarla karşı karşıya kalmaya devam etmektedir. KDC ekonomisi, 23 Mart Hareketi (M23) isyancılarının doğuda saldırılardan büyük yara almaktadır. Çatışmaların önemli rezervlere sahiplik yapan Kuzey ve Güney Kivu eyaletlerini etkilemesi, ekonomisi esas olarak mineral ihracatına dayanan ülkeyi büyük ölçüde zarara uğratmıştır.

Ülkenin doğusunda yeniden başlayan savaş, yabancı yatırımı ve yeni işletmelerin kurulmasını engellemektedir. KDC'nin bol miktarda doğal kaynağı olmasına rağmen, madencilik alanlarındaki istikrarsızlık ve güvenlik eksikliği uzun vadeli yatırımları caydırmaktadır. Çok uluslu şirketler ve yerel işletmeler, savaş ve şiddetle ilişkili risklerin çok yüksek olduğu bir ortamda yatırım yapmaktan çekinmektedir. Son üç yılda silahlı şiddetin yeniden canlanması, ülkenin muazzam bir gelir kaybetmesine neden olmaktadır. Kuzey Kivu eyaletinin başkenti Goma ve Güney Kivu eyaletinin başkenti Bukavu, isyancıların eline geçmiş ve buralarda paralel yönetimler kurulmuştur. Çok sayıda Batılı ülke tarafından KDC'in işgal edilmesi kınanmakta, KDC hükümeti ise bu krize yanıt olarak, onlarca yıldır güvensizlikle boğuşan ülkenin bu zengin bölgelerinin güvenliği karşılığında Kongo minerallerinin satışı konusunda ABD ile anlaşma yapma seçeneğini değerlendirmektedir. Özellikle Çin'in dominant güç olarak bulunduğu bölge, büyük aktörlerin çıkar çatışması yaşadığı bir alan haline gelmektedir.

Tarım ve Hayvancılık

Belçika'dan bağımsızlığını kazandığında Afrika'nın en fazla tarım ihracatına sahip ülkesi olan KDC'de, FAO'ya göre yaklaşık 80 milyon hektar ekilebilir arazi, 4 milyon hektar sulanabilir arazi bulunmakta ve bunların sadece yüzde 1'i ekilebilmektedir. Ayrıca, köylü tarımı faal nüfusun %70'ini istihdam etmektedir. Bitki örtüsü yaklaşık 40 milyon büyükbaş hayvanın üremesine olanak tanırken, yıllık balık avlanma yoğunluğunun 700 bin ton olduğu tahmin edilmektedir ancak; milyonlarca Kongolu insanın açlık çektiği ve özellikle çocukların çoğunun yetersiz beslenme nedeniyle yaşamlarını yitirmektedir.

Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin bağımsızlığından bu yana tarımı canlandırmak için çeşitli programlar uygulanmasına rağmen, finansal yatırımların büyük kısmının madencilik sektörüne tahsis edilmesi nedeniyle bu sektör gelişmekte zorluk çekmektedir..

Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Afrika'daki diğer tüm ülkelerden daha fazla kullanılabilir tarım arazisine ve yaklaşık iki milyar insanı besleyebilecek bir tarımsal potansiyele sahiptir ancak kullanılabilir ekilebilir arazinin %10'u şu anda kullanılmaktadır. Tarım sektörü GSYİH'nın %19.9'ine katkıda bulunmakta ve istihdamın %60'ından fazlasını oluşturmaktadır.

Kahve, 1995'te yılda yaklaşık 288 milyon dolar ihracatla, elmaştan sonra ülkenin ikinci en önemli gelir kaynağıyken, savaşın başlamasıyla, üretimi her yıl azalmış ve 1990 yılında 102 bin ton olan üretim 2005 yılında sadece 32 bin ton olarak gerçekleşmiştir. 1995'ten bu yana, ülkenin kahve arzı yıllık bazda %2'lik bir düşüş göstermiş ve ülke 2023 küresel sıralamasında 25. sırada yer almıştır. Kahve arzının 2028'e kadar yıllık ortalama %1.5 düşüş göstermesi beklenmektedir.

1989 yılında 11.500 ton olan kauçuk üretimi 2003 yılında 2.307 tona, aynı dönemde palmye yağı üretimi 76.150 tondan 5.800 tona düşmüştür. Yine 2004 itibarıyla 4 milyon hektarlık sulanabilir arazinin yalnızca 13.500 hektarı sulanmaktadır. Savaştan en çok etkilenen Kivu vilayetleri ile Ituri bölgesindeki tarım arazilerinin %80'inden fazlası kullanılamaz hale gelmiştir.

Tarım sektörü istihdam ve yurtiçi hasılda önemli bir paya sahip olmasına rağmen, gıda güvenliğini sağlamada ve yeterli gelir ve sürdürülebilir istihdam yaratmada başarısız olmaktadır. Başlıca nakit mahsulleri arasında kahve, palmye yağı, kauçuk, pamuk, şeker, çay ve kakao yer almaktadır. İhracat için kakao ve kahve geliştirmede bir miktar başarı elde edilmiştir. Gıda mahsulleri arasında ayrıca manyok, muz, mısır, yer fıstığı ve pirinç yer almaktadır. Ticari tarımsal üretim sınırlı kalmaya devam etmekte ve çoğu üretici geçimlik gıda tarımıyla uğraşmaktadır. Manyok ve mısır doğu bölgelerinde temel gıda olarak yetiştirilir ve şeker kamışından şeker üretimi yaygındır. Tropikal meyvelerin önemli bir üretimi olmasına rağmen, ülkenin zayıf ulaşım altyapısı bunların pazarlanmasını engellemektedir. Geri kalmış düzeydeki hayvancılık, M23 işgalinde bulunan Kivu Vilayetlerindeki yüksek yaylalarda yoğunlaşmaktadır. Kongo Irmağı ve kolları üzerinde zanaat düzeyinde balıkçılık yapılmaktadır. Et, balık, sebze, tahıl gibi temel gıda maddelerinin büyük bir bölümü yurt dışından gelmektedir.

128 milyon hektar doğal orman arazisi ile KDC dünyanın ikinci en geniş yağmur ormanlarına sahiptir. Dünya yağmur ormanlarının %10'u, Afrika ormanlarının %45'i KDC'dedir. Ülke topraklarının %50'sinden fazlası ormanlarla kaplıdır. 100.000 hektarlık bir arazide

gerçekleştirilen ormancılık faaliyetinin tamamına yakını endüstriyel nitelikte olup, zanaat ile geçimini sağlayanlar %2 düzeyindedir. 1998 yılında 244 bin m3 kereste üretimi gerçekleşmiş, bunun 149 bin m3'ü dışarıya satılmıştır. Bu tarihten sonra ormancılıkta keskin düşüş yaşanmış ve 2002 yılında üretim 45 bin m3'e kadar düşmüştür. Daha sonra yeniden artan üretim 2006 yılında 166 bin m3'e ulaşmıştır. Buna karşın kayıt dışı kereste üretiminin, kayıtlı üretimin yaklaşık 10 katına tekabül ettiği ifade edilmektedir. Kongo Merkez Bankası İstatistik Bilgi Özetine göre KDC Ocak-Kasım 2022 arasında 100.724 m3 tomruk ve 31.895 m3 kereste üretmiştir.

Sanayi

Düşük sanayi üretimi kimi temel gıda maddeleriyle, tarım ürünlerinin işlenmesine (un, şeker, bira, balık konserve) ve çimento vb. inşaat malzemesi imalatına dayanmaktadır. İstikrarsızlık, savaşlar ve kötü yönetim, yatırımların ve sanayi üretiminin azalmasına neden olmuştur. Son yıllarda imalat sektöründe bir canlanma görülmekle birlikte, büyümenin motorunu madencilik ve hizmet sektörleri oluşturmaktadır. Uluslararası donörlerin yeniden yapılanma projeleriyle canlanan inşaat sektörünün GSYİH'daki payı giderek artmaktadır.

Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin sanayi sektörünün gelişmesi için çeşitli potansiyelleri bulunmaktadır:

- Bol ve ucuz işgücü;
- Ulusal endüstriyel dokunun gelişmesine elverişli hammadde çeşitliliği (odun, petrol, mineraller, kuvars vb.);
- Alt bölgesel düzeyde genişletilebilen, 90 milyondan fazla potansiyel tüketicinin bulunduğu küresel iç pazar;
- Tarımsal sanayinin geliştirilmesine uygun 80 milyon hektar ekilebilir arazi.

Hizmetler

Ulaştırma

Ulaşım altyapısı, malların serbest dolaşımının ve ticaretin canlanmasının önünde büyük bir engeldir. Ülkede kara ulaşım altyapısı tahrip olmuş durumdadır. Büyük şehirler arasında karayolu bulunmamakta, mallar nehir veya hava taşımacılığıyla sevk edilmektedir. Buna karşın donör ülkelerin de desteğiyle KDC karayolu şebekesinin geliştirilmesi için çabalar sürdürülmektedir. Ulaştırma altyapısı ile ilgili olarak, KDC'nin birçok bölgesi (özellikle güneydoğu ve kuzeydoğu), komşu ülkelerin altyapı koridorlarıyla yerel olanlardan daha iyi bağlantılıdır. KDC'nin kendi şehirleri arasındaki bağların sağlanamaması kıtanın da altyapı anlamında entegrasyonunun sağlanması anlamında engel ortaya koymaktadır.

Sömürge döneminden kalan demiryolu ağı bakımı yapılmadığından kullanılmaz hale gelmiştir. Yalnızca, Katanga Vilayeti madenlerinin Zambiya ve Güney Afrika üzerinden ihracatta kullanılan tren hattı işlemektedir. Trenler aşırı yük ve yolcuyla hareket etmektedir.

Lobito Koridoru projesi, Angola'nın Lobito limanından Kongo Demokratik Cumhuriyeti'ndeki ve Zambiya'daki madencilik bölgelerine kadar uzanan 1.300 km'lik bir demiryolu ve altyapı projesidir. Güney Afrika genelinde ticareti, sanayileşmeyi ve bölgesel entegrasyonu teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Proje, kobalt ve bakır gibi minerallerin taşınması için alternatif bir rota sunarak bölgedeki mineral tedarik zincirlerinin çeşitlendirilmesine yardımcı olabilir. Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği, Afrika Kalkınma Bankası ve özel sektör konsorsiyumlarından 10 milyar ABD dolarını aşan çok taraflı yatırımlarla desteklenen Koridor, yalnızca ticaret bağlantılarını güçlendirmekle ve çeşitlendirmekle kalmayacak, aynı zamanda endüstriyel merkezler, tarımsal işleme bölgeleri ve yenilenebilir enerji değer zincirleri için fırsatlar yaratacaktır. Lobito Koridoru projesiyle, üç ülkeyi birbirine bağlayan ulaşım altyapısı tam olarak faaliyete geçtiğinde hat Zambiya, Kongo Demokratik Cumhuriyeti ve Angola için ihracat fırsatlarını artıracak ve vatandaş hareketliliğini teşvik edecektir. Koridor, ortalama ulaşım sürelerini önemli ölçüde azaltacak, gelecekteki maden aramacılığının yanı sıra metallerin, tarım ürünlerinin ve diğer emtiaların ihracatı için lojistik maliyetlerini ve karbon ayak izlerini azaltacaktır.

Başkent Kinşasa ile Atlantik Okyanusu arasında, Kongo Irmağı üzerindeki şelaleler nedeniyle, nehir ulaştırıcılığı yapılamamaktadır. Bununla birlikte, doğuya doğru uzun mesafeli ırmak taşımacılığı mümkündür. Kinşasa ile Kinsangani arasında yük ve yolcu taşımacılığı yapılmaktadır. Ülkenin başlıca limanı olan Matadi Limanının altyapısı eskimiş olup, idari ve bürokratik işlemler çok zaman almaktadır. Matadi ile Kinşasa arasında demiryolu hattı bulunmakla birlikte, çok yavaş ve emniyetsizdir. Matadi ile Kinşasa arasındaki tek yönlü karayolu, AB ve Dünya Bankasının projelerine karşın, bakımsız durumdadır.

Hava taşımacılığı ise çok pahalı olmasına karşın, ulaşım altyapısının yetersiz olması, güvensizlik ortamı ve ülkenin büyüklüğü nedeniyle, yolcu ve kargo taşımacılığında en çok kullanılan ulaşım yöntemidir. Ülkenin iç kesimlerine mal taşımakta kullanılan 50'den fazla özel havayolu şirketinden çoğu eski Sovyet yapısı ve düzenli bakımları yapılmayan kargo uçakları kullanmakta olup bunlar zaman zaman kaza yapmaktadırlar. KDC'li havayolu şirketlerinin AB hava sahasını kullanmalarına AB Komisyonu tarafından izin verilmemektedir.

Genel olarak, yurtdışından gelen mallar ülkeye havayolu veya Atlantik Okyanusu tarafındaki Matadi, Boma ve Banana limanlarından girmektedir. Bunların ilk ikisi Kongo Irmağı üzerindeki sığ su limanları olduklarından büyük tonajlı gemiler buralara demirleyememektedir; okyanus üzerinde olan Banana limanı ise yeterli değildir ancak Banana Limanı'nı geliştirme projeleri devam etmektedir. Kongo Nehri'nin en faal limanı olan Matadi ile Kinşasa arasındaki su ulaştırması ırmaktaki şelaleler nedeniyle gemilerin seyrine müsait olmadığından, mallar Kinşasa'ya karayoluyla getirilerek ülkenin geri kalan bölümüne sevk edilmektedir. Komşu Angola ve Kongo Cumhuriyeti limanlarına ulaşan malların da KDC'ye sevk edilebildiği bilinmektedir. Matadi-Kinşasa arasında navlun bedelleri oldukça yüksektir.

Öte yandan ülkenin doğusundaki Lubumbaşi'ye mallar doğu komşuları Tanzanya ve Zambiya üzerinden (Kasumbalesa Sınır Kapısı) getirilebilmektedir. Bu ülkelerin ulaştırma altyapısı, Zanzibar gibi Doğu Afrika'nın geleneksel limanlarına erişim sağlamak veya ticari önemi giderek artan Dubai'den Afrika'ya satılan malların KDC'ye taşınmasına imkan vermektedir. Türkiye'den gelen kargolar deniz yoluyla (Akdeniz-Cebelitarık Boğazı-Atlas Okyanusu rotası izlendiğinde) 35-45 günde KDC'ye ulaşmaktadır.

İletişim

Ülkede kablolu telefon şebekeleri kullanılacak durumda değildir. Milli Posta ve Telekomünikasyon İdaresi iflas etme noktasındadır. Bu nedenle, mobil telefon şebekeleri artış göstermiştir. Sektörün gelişmesi önündeki en büyük engel olan fiber optik ağ altyapısının eksikliği 2021 yılı itibariyle sona ermiştir. 2021 yılının son çeyreği itibariyle fiber optik internet hizmeti veren firmalar başkentte faaliyete başlamıştır. Telefon ve internet uyduya bağımlı olup, bağlantı kalitesi kötü, internet hızı çok yavaş ve pahalıdır.

Mali Sektör

Toplam para arzının %70'inin dolar olduğu ülkede parasal işlemlerin %3'ü bankalar üzerinden gerçekleşmektedir. Banka kredileri sınırlı, işlem masrafları yüksektir. Yaşanan iç savaş ve hiperenflasyon dönemlerinin etkisiyle halk bankacılık sektörüne güven duymamaktadır. KDC Merkez Bankası para arzını kontrol etmektedir. Ancak, hükümet bütçe açıklarını kapatmak için bazen karşılıksız para basımı uygulamasına gitmekte ve bunun sonucunda enflasyon artmaktadır. Diğer Orta Afrika ülkelerinden farklı olarak Kongo D.C, Orta Afrika Para ve Ekonomik Topluluğu'nun bir parçası değildir ve kendi merkez bankasına sahiptir. Kongo D.C. finansal sistemini güçlendirmek, özel ve bireysel yatırımı teşvik etmek, sektördeki yönetimi iyileştirmek ve finansal sisteme erişimi artırmak konusunda büyük zorluklarla karşı karşıya bulunmaktadır. Kongo Merkez Bankası raporuna göre, ülke finans sistemi 19 ticari banka, 1 tasarruf bankası, üç banka dışı finans kurumu, üç uzman finans kurumu, 137 tasarruf ve kredi kooperatifi, beş finans şirketi ve 23 mikrofinans kurumundan oluşmaktadır. Kongo finansal sistemi, küçük ve orta ölçekli işletmelerdeki kaliteli fon yönetimi ekiplerinin yetersizliği ve kurumsal yönetim eksikliğinden muzdariptir. Bu durum, finans kurumlarının gelişiminin yavaşlamasına yol açmaktadır.

Turizm

Zengin bir doğa ve yaban yaşamına sahip KDC, özellikle milli parklarıyla ekoturizm alanında büyük potansiyele sahiptir. Bununla birlikte, güvenlik ortamının bozuk olması, milli parklardaki silahlı milis faaliyeti, altyapı yetersizliği ve yetişmiş personel eksikliği nedeniyle turizm sektörü gelişmemiştir. Kongo Nehri üzerinde başlayan tekne turları dışında turizm faaliyeti bulunmamaktadır. Varlıklı Kongolular yurtdışında tatil yapmaktadır.

Madencilik

Ülkede elmas, altın, bakır, kobalt, demir, koltan, uranyum, çinko ve gümüş gibi madenler çıkartılmaktadır. İhracatın %96,7 si kıymetli mineral ihracatından oluşmaktadır.

Her yeraltı minerali münhasıran devlete aittir. Ancak, Maden Kanunu'nda belirtilen belirli uygunluk, öncelik ve kapasite kriterlerinin karşılanması koşuluyla, herhangi bir özel veya tüzel kişi, devlet tarafından madencilik faaliyetlerinde (araştırmadan işletme ve dağıtıma kadar) yetkilendirilebilir. KDC'de mevcut olan maden izinleri türleri araştırma izinleri, işletme izinleri

(küçük ölçekli madenler dahil) ve atık işletme izinleridir. Zanaatkârların yaptığı (artisanal) madencilik ve taş ocağı haklarına ilişkin özel mevzuat da mevcuttur.

KDC'de madencilik faaliyetlerini geliştirmek isteyen şirketlerin, bir işletme izni alabilmek için uygunluk koşulu olarak ya bir Kongolu şirket kurmaları ya da bir 'madencilik acentesi' ile ikametgâh seçmeleri gerekmektedir. Buna ek olarak, şirketlerin madencilik iznine hak kazanabilmeleri için ya hâlihazırda gerekli izinlere sahip olan devlete ait bir şirketle (Gécamines, MIBA ve diğerleri gibi) bir ortak girişim oluşturmaları ya da zorunlu olarak %10'luk bir pay ayırmaları zorunludur.

Maden arama faaliyetlerinde bulunmak isteyen herhangi bir kişi, Maden Kadastrosuna önceden bildirimde bulunmalı ve arama izni almalıdır. Bu izin, gelecekteki potansiyel arama veya işletme haklarıyla ilgili olarak herhangi bir öncelik gerektirmez.

Herhangi bir uygun özel şirkete, tüm mineral maddelerle ilgili olarak, bir kez aynı süre için yenilenebilir, beş yıllık bir süre için arama izni verilebilir. Bir şirketin arama iznine hak kazanabilmesi için, arama izni kapsamındaki alan için ödenecek yıllık yüzey haklarının toplam tutarının en az beş katı mali kapasiteye sahip olması gerekir. Yüzey hakları metrekare başına 5,89 dolar tutarındadır. Ayrıca, şirketin herhangi bir araştırma faaliyetine başlamadan önce bir rehabilitasyon ve etki azaltma planı sunması gerekmektedir. İzin verilmesinden sonraki bir yıl içinde arama çalışmalarına başlama gerekliliği de dahil olmak üzere, iznin sürdürülmesi için belirli yükümlülükler vardır.

Araştırma izni sahibi, bir fizibilite çalışması yoluyla, bir madenin geliştirilmesi, inşası ve işletilmesi için ekonomik olarak işletilebilir bir maden yatağının (özel izinlerin bulunduğu atıklar dahil) ve yeterli mali kapasitenin varlığını kanıtlaması halinde, Maden Bakanı, 15 yıllık dönemler için yenilenebilir, 25 yıllık bir kullanım izni verir. İşletme izni, yalnızca Maden Kanununda ayrıntılı olarak listelenen belirli nedenlerle Maden Bakanı tarafından reddedilebilir. İşletme ruhsatının alınması işletmeciyi, işletmecinin sermayesinin %10'unu bedelsiz olarak devlete devretmekle yükümlü kılar. Ancak uygulamada, Gécamines gibi devlete ait izin sahipleriyle ortak girişimlerde bulunan operatörlerin, sermayelerinin %10'unu devlete devretmelerine gerek yoktur.

Maden Kanunu, arama ve işletme izinlerine ek olarak, zanaatkâr veya küçük ila çok küçük ölçekli maden hakları ve taş ocağı haklarına ilişkin özel hükümler içermektedir. Taş ocağı hakları, mineral maddelerden ziyade inşaat malzemeleri ile ilgilidir.

Enerji

Petrol

Ülkenin doğusundaki petrol ve gaz keşifleri, KDC'ye Angola'dan sonra Orta ve Güney Afrika'daki en büyük ikinci ham petrol rezervini veriyor. Bu rezervler öncelikle Tanzanya, Burundi, Ruanda ve Uganda sınırındaki dört büyük gölde bulunmaktadır. KDC, toplam petrol rezervlerinin tahminleri 5 milyar varili aşsa da, 180 milyon varillik kanıtlanmış rezervlere sahiptir. Şu anda, Kongo petrol üretimi Sahil Havzası ile sınırlıdır ve tümü ihraç edilen günde

25.000 varil açık deniz üretimi sağlar. Yakın zamanda tanımlanmış büyük petrol sahalarının yanı sıra, KDC üç büyük petrol yatağında 30 milyar metreküp metan ve doğal gazı sahiptir. Ruanda ve Burundi sınırındaki Kivu Gölü'nün sularında yaklaşık 60 milyar metreküp çözünmüş metan var. Gölün Ruanda tarafında, 30-40 megavat elektrik üreten Ruanda yapımı bir biyogaz santrali aracılığıyla metan çıkarılıyor. Kivu Gölü'ndeki tahmini 60 milyar metreküp metan dışında, göl yılda 250.000 metreküp metan üretmektedir.

Hidroelektrik

Kongo Nehri ve kollarının oluşturduğu akarsu havzası, KDC'yi, dünyanın en fazla hidroelektrik enerjisi üretim potansiyeline sahip ülkelerinden birisi yapmaktadır. (100 bin mw) Yalnız, Matadi'deki Inga Barajı 45 bin mw kapasitesi ile tüm Güney Afrika'nın hidroelektrik enerji gereksinimi karşılayabilecek potansiyele sahiptir. Buna karşın hâlihazırda Inga Barajından yalnız 1775 mw elektrik üretilebilmektedir. Bu yüzden ülkede elektrik sıkıntısı yaşanmaktadır. KDC halkının yalnız %19'unun elektriğe erişimi vardır.

Kinşasa-Lumumbaşı arasındaki Inga-Shaba enerji nakil hattı, ülkedeki en önemli nakil hattı olma özelliğini taşımaktadır. Ülkenin genelinde elektriksiz birçok yerleşim bölgesi bulunmasına ve Kinşasa'da neredeyse her gün elektrik kesintileri yaşanmasına karşın; KDC, Inga Barajı'ndan sağladığı elektrik enerjisini Kongo Cumhuriyeti (Brazavil) ve Zambiya üzerinden Güney Afrika Enerji Havuzu isimli bölgesel enerji şebekesine satmaktadır. Angola, Botswana, Namibya ve Güney Afrika Inga III projesini geliştirerek 2000 mw elektrik üretmeyi ve Batı Enerji Koridoru Projesiyle bu elektriği satın almayı amaçlamaktadırlar. Projeye ilişkin etütler ve finansman arayışları devam etmektedir.

Elektrik Düzenleme Kurumu'nun (ARE) yıllık raporuna göre, Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin 2024 yılı elektrik üretimi, 2023 yılına kıyasla %3,04 artışla 303,1 gigawatt saat (GWh) olmuştur. Bu artış devam eden bir eğilimin parçasıdır. 2020-2024 yılları arasında, özellikle Inga I ve II barajları olmak üzere hidroelektriğin hakim olduğu toplam üretim %9,8 artmıştır.

Bu performansa rağmen, 2024 yılında 13,6 teravat saat (TWh) olarak tahmin edilen Kongo Demokratik Cumhuriyeti'ndeki toplam elektrik üretimi düşük kalmaya devam etmektedir. Bu üretim, Fransa'da yalnızca 11 günde tüketilen elektriğe denk gelmektedir. Sahra Altı Afrika'da bölge lideri olan Güney Afrika, resmi istatistiklere göre 2024 yılının ilk on ayında 178,68 TWh elektrik dağıtmıştır. Bu miktar, Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin yıllık üretiminin 13,7 katına denk gelmektedir.

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

Protokol

Kongolular genellikle hem kişisel hem de iş ilişkilerinde açık ve misafirperverdir. Ancak protokol, özellikle hükümet yetkilileri ile yapılan iş toplantılarında ve işlemlerde önemini korumaktadır. Sağduyu, nezaket ve Avrupa sosyal görgü kuralları gelenekleri geçerlidir. Karşılaşma ve ayrılma sırasında tokalaşılır. “Mösyö”, “Madam” ve “Matmazel” olağan seslenme biçimleridir. Üst düzey hükümet yetkililerine uygun ünvanla (Ekselans veya Sayın Bakan gibi) hitap edilmelidir. KDC'de iş dili Fransızca'dır; neredeyse tüm toplantılar Fransızca yapılmaktadır. Özellikle hükümet yetkilileri ile toplantı talepleri resmi yazılı talep ile gönderilmelidir.

Zaman

Programa ve randevu saatine sadık kalınması çok nadirdir. Avrupa'da olduğundan daha fazla zaman, sabır ve toplantı gerektirir. Randevuları zamanlarken, bir tarih ve saat oluşturmak için ekstra zaman ve kaynaklara izin vermek gerekir. Gecikme veya iptallere, özellikle hükümet yetkilileriyle yapılan toplantılara, gecikme süresinin görevlinin konumu ile orantılı olarak arttığı şekilde hazırlıklı olmak gerekir. Özel sektör biraz daha dakik olma eğilimindedir. Öğle yemekleri genellikle iki saat sürer, akşam yemekleri sekiz veya dokuzda başlar. Randevuları bir gün önceden onaylamak gerekmektedir.

Kıyafetler

İş kıyafetleri veya tenue de ville, özel sektör veya hükümet yetkilileri ile iş toplantıları için uygundur ve gündelik kıyafet olması gerektiği açıkça belirtilmedikçe çoğu akşam yemeği için de önerilir. Genellikle ekim-nisan ayları olan yağışlı mevsimde kulüp veya dış mekan işlevleri için bir şemsiye ve bir şemsiye getirilmesi faydalı olacaktır. Isı ve nem göz önüne alındığında, doğal pamuklu kıyafetler en fazla konforu sağlar. Çamaşırhane ve kuru temizleme, büyük otellerde ve çeşitli küçük mağazalarda mevcuttur.

Para Kullanımı

Ülkede Bankacılık sistemi uluslararası bankacılık sistemine entegre olmasına rağmen genel olarak bankacılık sistemindeki yüksek kesintilerinin mevcudiyeti ve devam eden mevcut alışkanlıklar nedeniyle tasarrufların ve ülkedeki dövizin çok cüzi bir kısmının finansal sistemde olduğu bilinmektedir. Ülkede çek ve senet kullanımı yaygın değildir, ticari ilişkiler genellikle nakit olarak gerçekleşmektedir. Ülkenin para birimi Kongo Frangıdır (CDF).

Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi Uygulaması

Diplomatik Pasaport hamilleri her 180 günde 90 gün önce vizeden muaftır. Umuma mahsus, hususî ve hizmet pasaportu hamilleri vizeye tabidir.

Resmi Tatiller ve Mesai Saatleri

Mesai saatleri:

08.30-16.00 (Pazartesi-Cuma)

Tatil Günleri:

- 1 Ocak: Yeni Yıl;
- 4 Ocak: Bağımsızlık Şehitleri Günü;
- 16 Ocak: Ulusal Kahraman Laurent Désiré KABILA Günü;
- 17 Ocak: Ulusal Kahraman Patrice Emery LUMUMBA Günü;
- 6 Nisan: Simon KIMBANGU'nun Savaş ve Afrika Bilinci Günü;
- 1 Mayıs: İşçi Bayramı;
- 17 Mayıs: Silahlı Kuvvetler Günü;
- 30 Haziran: Bağımsızlık Günü;
- 1 Ağustos: Ebeveynler Günü;
- 25 Aralık: Noel

Yerel Saat

Türkiye'den 2 saat geridedir.

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket Türleri

- Halka açık limited şirket (Anonim Şirket,SA),
- Basitleştirilmiş anonim şirket (Basitleştirilmiş anonim şirket, SASS),
- Özel limited şirket (limited şirket, sarls),
- Adi ortaklık (komandite ortaklıklar, genel ortaklıklar),
- Limited ortaklık (basit limited ortaklık, SCSS),
- Ortak girişim (katılımcı şirketler),
- Fiili ortaklık (fiili şirketler),
- Ekonomik çıkar grupları (ekonomik çıkar grupları, EIG'ler),
- Yabancı bir şirketin kayıtlı şubesi, Temsilcilik veya irtibat ofisi

Şirket Kurma Prosedürü

İşyeri açılış yükünü azaltmak için, Kongo Demokratik Cumhuriyeti 1 Kasım 2012 tarihinde iş kurma için tek bir nokta ("tek noktadan başvuru") yaratan bir "Guichet Unique" kararı çıkarmıştır. Guichet Unique, Nisan 2013'te uygulamaya konmuş ve Guichet Unique de la Création d'Entreprise **GUCE** (Tek nokta başvuru merkezi) iş uygulamalarını makbuz tarihinden itibaren üç iş günü içinde onaylamak amacıyla iş kurma için gerekli formaliteleri gerçekleştiren tek otorite konumuna sahip olmuştur.

Tek Pencere İşletme Kuruluşuna Sunulacak Belgeler

Tüzel Kişilik

- Guichet Unique Genel Müdürü'ne hitaben yazılmış iş kurma talep mektubu;
- 4 nüsha şirket ana sözleşmesi + Resmi Gazete'de yayımlanmak üzere ana sözleşmenin elektronik versiyonu;
- Yöneticinin imza örneği (eğer yönetici yabancı ise vize geçerlilik süresinin fotokopisi);
- Sermaye taahhüdünün beyanı ve ödenmesi;
- Sermayenin serbest bırakıldığı belge (Şirketin kayıtlı ofisinin bulunduğu Devlette yetkili bir banka veya mikrofinans kuruluşu tarafından verilen ödeme makbuzu veya sertifika).
 - **Limited Şirket (SARL) için**, katkılarının nominal değerinin her biri 5.000 FCFA'nın (10 USD) eşdeğerinden az olmaması gerekse bile, asgari sermaye tutarına ilişkin bir gereklilik yoktur.
 - **Anonim Şirket (SA) için**, tasarruf mevduatı için halka arz başvurusunda bulunulmaması halinde sermayenin en az 10.000.000 FCFA (20.000 ABD Doları), aksi takdirde 100.000.000 FCFA (200.000 ABD Doları) tutarında olması gerekmektedir. Bu sermaye tutarına ek olarak, Kongo vergi mevzuatına göre, sermaye değerinin %1'i oranında orantılı bir vergi (kuruluşta ve muhtemelen sermayenin artırılmasında veya şirketin süresinin uzatılmasında) bulunmaktadır.
- İdari ücretlerin ödendiğine dair belge.

Gerçek kişi

- Guichet Unique Genel Müdürü'ne hitaben yazılmış iş kurma talep mektubu;
- Tapu senedi veya kira sözleşmesi veya oturma izni;
- Tanınan bir kimlik belgesi;
- 75 gün geçerli adli sicil kaydı veya yeminli ifade örneği;
- Oturma izni – vize (yabancılar için);
- Evlilik sözleşmesi (Gerekirse yabancılar için);
- Vekâletname veya Yetki Belgesi (Yöneticinin işlemi başlatmak için hazır bulunmaması halinde).

İdareler ve GUCE tarafından sağlanan belgeler

- İşletme tescili için makbuz;
- Direction Générale des Recettes Domaniales et de Participation Genel Müdürlüğü'nden (DGRAD) teyit notu;
- Tüzük ve Noterlik İşlemleri;
- Ticaret ve Kişisel Mülkiyet Kredi Sicili (RCCM);
- Teminat senedi;
- Ulusal Kimlik Numarası;
- Vergi No. (Vergiler Genel Müdürlüğü (DGRAD)
- INPP Numarası;
- CNSS Numarası;
- Ulusal İstihdam Ofisi'nden (ONEM) kayıt belgesi.
- Ortamın alındığına dair teyid.

Şirket kurma maliyeti

- Gerçek Kişi: 30 USD
- Tüzel Kişi: Talep eden firmanın noter tasdikli tüzüklerini sunması halinde 80 ABD Doları, Tek Pencere İş Kurma (GUCE)'de sunulan özel tüzükler durumunda ise 70 ABD Doları.

Dosya işleme süresi: 3 gün.

Temsilcilik, bağlı ortaklık ve şube için gerekenler

(Ticari Şirketler ve Ekonomik Çıkar Grupları Hukukuna Dair Tekdüzen Kanunun 116-120 ve 179. - 180. maddeleri):

- Başvuru sahibinin bulunduğu ülkedeki Kongo Demokratik Cumhuriyeti Büyükelçiliği tarafından tasdik edilmiş ve onaylanmış Ofis, Şube, Ana Şirket veya Bağlı Şirketin kurulmasına ilişkin karar belgesi;
- Fiziksel adres;
- Sorumlu kişinin adı;
- Kimlik belgesi;
- Talebin açılması ve dosyalanması;

- Tüzükler;
- Şirket varlığını gösteren “K bis” isimli belgenin alınması.

Temsilcilik veya irtibat bürosu yabancı bir şirketin kuruluşu olabilir, ancak bulunduğu taraf devletin hukukuna tabidir ve yürürlükteki hükümlere uygun olarak RCCM'ye kaydedilir.

Temsilcilik faaliyetinin şubeye dönüşmesini gerektirmesi halinde, durumdaki değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren otuz (30) gün içinde RCCM'ye düzeltme talebinde bulunulması gerekmektedir.

Statülerin doğrulanmaması durumunda bu maliyet 80 USD'den 70 USD'ye düşüyor.

İşletme feshi durumunda, şirketler aşağıdaki gibi bir toplu ödeme yaparlar:

- Büyük şirketler için 500.000 FC.
- Orta ölçekli şirketler için 250.000 FC.
- Küçük ölçekli şirketler için 30.000 FC.

KDC, üye ülkeleri için doğrudan geçerli olan sekiz Tekdüzen Yasa yoluyla ticari faaliyetler için modern ve ortak bir yasal çerçeve kuran OHADA üyesidir. Şirketlerin oluşumu, kuruluşu, yönetimi ve kapatılması dahil olmak üzere kurumsal konular, ulusal mevzuatın tüm çelişkili hükümlerinin yerini alan OHADA Ticari Şirketler ve Ekonomik Çıkar Grupları Tekdüzen Yasası tarafından düzenlenmektedir.

Sigorta

2015 yılı, ulusal sigorta şirketi SONAS tarafından 1967'den beri devam edegelen tekelin sona ermesiyle Kongo D.C. sigorta sektörü için belirleyici olmuştur. O zamandan bu yana süregelen piyasa düzensizliği sektöre yeni oyuncuların katılmasıyla daha aktif olarak işlemeye başlamıştır. ARCA (Sigorta Düzenleme ve Kontrol Kurumu) artık piyasanın uygun şekilde yapılandırılmasını ve sigortalıların haklarının korunmasını sağlamakla birlikte sigortacıların taahhütlerini yerine getirme yeteneklerini belirlemekten sorumludur. KDC'deki sigorta piyasası çok caziptir ve deregülasyonun zorlukları dikkate değerdir: yaklaşık 105 milyon olduğu tahmin edilen bir nüfus, sigorta piyasasının yılda 500 milyon dolar olduğu tahmin edilmektedir.

Bankacılık Mevzuatı

KDC'deki ticari banka faaliyetlerinin büyük çoğunluğu, sınırlı sayıda özel işletmeye, döviz piyasası işlemlerine ve ihracat-ithalat hizmetlerine sunulan kısa vadeli kredilere odaklanmıştır. Kredilerin büyük çoğunluğu kısa vadelidir, bir yıldan azdır. Politik belirsizlikler, yasal sistemin zayıflığı ve iş yapma iklimindeki zorluklar bankaları uzun vadeli krediler sağlamaya teşvik etmemektedir. Krediler genellikle yabancı para cinsinden olup, ekonomik operatörlerin ulusal para birimine olan güvenlerinin daha da azalmasına neden olmaktadır.

Ülke şu anda gelişmiş ekonomik istikrar yoluyla yerel finansal sistemi iyileştirmeyi amaçlayan bir ekonomik çeşitlendirme stratejisine öncülük etmeye çalışmaktadır. 2024 yılı bankacılık sistemi mevduatında yaklaşık %22,4 oranında artış gerçekleşmiştir. Bu durum özellikle özel şirketler ve hane halklarından gelen mevduatların artmasından kaynaklanmaktadır. Diğer Orta Afrika ülkelerinden farklı olarak Kongo D.C, Orta Afrika Para ve Ekonomik Topluluğu'nun bir parçası değildir ve kendi merkez bankasına sahiptir. Kongo D.C. finansal sistemini güçlendirmek, özel ve bireysel yatırımı teşvik etmek, sektördeki yönetişimi iyileştirmek ve finansal sisteme erişimi artırmak konusunda büyük zorluklarla karşı karşıya bulunmaktadır. Kongo Merkez Bankası raporuna göre, ülke finans sistemi 19 ticari banka, 1 tasarruf bankası, üç banka dışı finans kurumu, üç uzman finans kurumu, 137 tasarruf ve kredi kooperatifi, beş finans şirketi ve 23 mikro finans kurumundan oluşmaktadır. Kongo finansal sistemi, küçük ve orta ölçekli işletmelerdeki kaliteli fon yönetimi ekiplerinin yetersizliği ve kurumsal yönetim eksikliğinden muzdariptir. Bu durum, finans kurumlarının gelişiminin yavaşlamasına yol açmaktadır. Yerel bankacılık ve finans kurumlarının sermaye yeterliliklerinin zayıflığı özel sektörü yeterince destekleyememeleri durumunu ortaya çıkarmaktadır. İşletmelere fon enjekte etmek ve ekonomiyi ayakta tutmak için açık bir devlet politikası olmadan, çok sayıda özel girişimin iflas edeceği ve ekonomiyi olumsuz yönde etkileyeceği öngörülmektedir. Bu durum, devlet kontrolünden kaçan ve ulusal hazine vergi gelirlerini azaltan kayıt dışı ekonomiye ve mali sistemin söz konusu kayıt dışılığı ortadan kaldıracak kapasiteye sahip olmaması nedeniyle daha da kötüleşmesine neden olmaktadır

Ülkede Bankacılık yaygındır ve sistem uluslararası ödeme sistemine entegre durumdadır. Ülkeye veya ülkeden yapılan herhangi bir para transferi, %0,2 oranında (banka ücretlerine ek olarak) bir döviz vergisine (döviz izleme ücreti) tabidir. Ancak unutmamak gerekir ki ülkeden yurtdışına para çıkarmanın maliyeti çok yüksektir.

Vizeler

KDC'de çalışmak isteyen yabancı kişilerin genellikle iki yıl geçerli ve yenilenebilir bir çalışma izni almaları gerekmektedir. Yurtdışında yaşayanlar ülkeye iş vizesi ile girebilir, yerel bir şirketle iş sözleşmesi yapabilir ve çalışma / oturma izni başvurusunda bulunabilirler.

İşçi çalışan maliyetleri oldukça düşük seviyelerdedir. Yabancı çalışanlar için vizeler altı ardışık ayla sınırlıdır ve maliyeti 300 dolar (tek giriş) ile 400 dolar (çoklu giriş) arasındadır. Normalde temin edilmesi zor olmayan bir başlangıç "geçici" çalışma vizesinin onaylanmasının ardından, bir yabancı işçi en az bir yıllık geçerliliği olan daha pahalı bir "kuruluş vizesi" almaya hak kazanabilir. Yabancılar ödenen maaşlar, yerel istihdamı teşvik etmek için yerel halkın maaşından daha yüksek bir oranda vergilendirilir.

KDC, özellikle gençler arasında kronik olarak yüksek işsizliğe sahip ve aynı zamanda pazarlanabilir becerilerde sıklıkla bulunmayan bir işgücüne sahip olan zor bir işgücü piyasasıdır. Teknik veya mesleki eğitim gerektiren işler çoğunlukla göçmenler tarafından doldurulur.

Üst yönetimin veya yönetim kurullarının oluşturulmasını zorunlu kılan resmi veya resmi bir politika yoktur. Ancak, iş kanunu 100'den fazla çalışanı olan işletmeler için tüm çalışanların

%10'unun yerel olması gerektiğini öngörmektedir. Ayrıca, eğer yönetici müdür yabancı ise, genel başkan yardımcısının veya genel sekreterinin genel olarak Kongolu vatandaşı olması beklenir. Bu hükümler faaliyet sektörüne ve mevcut uzmanlığa bağlı olarak feragat edilebilir. Yabancı yatırımcıların ve çalışanlarının hareketliliğini engelleyen zahmetli bir koşulluluk, vize, oturma veya çalışma izni gerekliliği bulunmamaktadır.

Hükümet, Kinşasa ve Lubumbashi şehirlerine uygulanan en yüksek maaş skalasıyla, özel teşebbüsteki tüm çalışanlar için bölgesel asgari ücret belirlemektedir. Yasa, çeşitli işler için 45 ila 72 saat arasında değişen farklı standart çalışma haftaları tanımlamakta ve dinlenme süreleri ve fazla mesai için prim ödemesi öngörmektedir. Yasa herhangi bir izleme veya uygulama mekanizması oluşturmaz ve hem resmi hem de kayıt dışı sektörlerdeki işverenler genellikle bu hükümlere saygı göstermez. Kanun zorunlu fazla mesaiyi yasaklamamaktadır.

Kaynak: TC Kinşasa Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği